

Associacions col·laboradores

Monument al Marqués de Campo. Pça. de Canovas del Castillo. Valencia ciutat.

Erigit per subscripció popular (1908), es obra de Mariano Benlliure. La font està coronada per la figura de Josep G. Campo que protegeix a un xiquet –son fill adoptiu–, i en la base quatre escultures simbòliques relacionades en la vida i obra del Marqués: El Ferrocarril, el Gas, la Marina i la Caritat-Ensenyança Benefica.

Tots els dies 9

15 de novembre de 2015

(Plaça de l'Arquebisbe, 3. Museu de la Ciutat)

Josep Gabriel Campo Pérez de Arpa i Vela

Marqués de Campo

(Valencia ciutat, 1814 – Madrit, 1889)

Convencio Valencianista
cvalencianista@gmail.com

Convencio Valencianista
cvalencianista@gmail.com

JOSEP GABRIEL CAMPO PÉREZ DE ARPA I VELA

MARQUES DE CAMPO

(Valencia ciutat, 1814 – Madrid, 1889)

Josep Gabriel Campo Pérez de Arpa i Vela, Marqués de Campo. Fon comerciant, navier, editor, politic, economiste i filantrop valencià, part essencial de l'història i de la política econòmica i financera del segle XIX en general i en particular del Regne de València.

Naixque el 22 de maig de 1814 en el barri del Mercat de València ciutat, centre neuràlgic del comerç i de la vida ciutadana, concretament en el número 46 de la mateixa plaça del Mercat, en el si d'una família acomodada de comerciants d'especie que regentaven un parada en el Mercat Central i que, gràcies al comerç d'ultramar, havien fet fortuna. Sa mare fon la valenciana Vicenta Pérez Vela, i son pare, d'orige aragones, Gabriel Campo Arpa. Fon batejat en l'Església dels Sants Joans. La formació acadèmica de Josep Gabriel se dirigí cap als estudis de Comerç, període este en el que seria espantat i recolzat pel seu progenitor per a que fera diferents viages per Europa i poguera completar la seua formació.

En 25 anys començaria com a empleat en el negoci familiar, a on pronte ocuparia un lloc destacat, de tal manera que aquell passaria a denominar-se "Gabriel Campo e Hijo".

Jove mamprenedor, desinquet i compromes en la societat valenciana de la que formava part. La seua participació en la Comissió ciutadana propiciaria que en l'estiu de 1843 se promoguera la creació de la Junta de Salvació de València, fet que donaria lloc a que eixe mateix any, i quan només contava en 29 anys, fora designat Alcalde de València pel Partit Lliberal Moderat, càrrec que ostentaria fins 1847. També seria, pel mateix partit, diputat i senador en varies legislatures.

En el període del seu mandat en l'alcaldia de València, la ciutat se va vore favorida en diferents iniciatives de temes tan bàsics i fonamentals per al seu desenvolupament com foren l'abastiment d'aigua potable, l'alluminat de gas i també l'adoquinat dels carrers i places més centrals. Modernisà i amplià les instal·lacions del port i se concloueren les obres del Teatre Principal. Un any abans de que deixara l'alcaldia (1846) fundà la Societat Valenciana de Crèdit i Foment, considerada el primer banc d'inversions valencià i estatal, i en 1864 fundà la Societat Central Espanyola de Crèdit.

Home d'idees modernes i innovadores, en funció de promoure els mitjans de comunicació i transport entre la costa i l'interior, comprà els drets de la línia de ferrocarril i, en 1852, construí el primer ferrocarril valencià, la línia del Grao de Xativa. També aconseguiria la concessió del ferrocarril d'Almansa a València i a Tarragona. La dedicació personal i econòmica que li suponge esta activitat fon de les més compromeses i costoses. Esta faceta del món ferroviari es per la que més se'l recorda especialment en l'àmbit financer, però també com a armador de barcos. Eixe mateix any, 1852, adquiriria el diari *La Opinión* del qual nomenaria director a Teodor Llorente. Esta aposta empresarial se va vore truncada en 1866 venent el periòdic, el

qual tindria continuïtat, en el mateix caràcter conservador, en *Las Provincias* que regentaria Teodor Llorente com a propietari i director.

El títol de *Marqués de Campo*, li fon otorgat per Alfons XII, el 20 de gener de 1875, com a reconeixement pel més que probable recolzament i finançament del pronunciament de Sagunt, desembre de 1874, que acabà en la I República i supongue la restauració monàrquica.

El Marqués de Campo políticament fon d'idees conservadores, amic de Navarro Reverter, polític del Partit Conservador; tingue diferències i enfrontaments en la I República Espanyola i en els polítics del Sexenni Revolucionari. Però el seu recolzament a la monarquia i la seua laboriositat el feren mereixedor d'innombrables distincions, entre elles la Gran Creu d'Isabel la Catòlica, la de Carles III, la del Merit Naval i la d'Oficial de la Legió d'Honor de França.

Entre les nombroses iniciatives filantropiques que portà a terme, col·laborà econòmicament en la creació de la Caixa d'Aforros i Mont de Pietat de València en 1878, fon protector de l'Ateneu Mercantil de València, de l'Ateneu Obrer i de l'Escola d'Artesans, aportà finançament per a concloure les obres de la plaça de bous que promovia l'Hospital Provincial, en el qual i al seu carrer, se feu l'instal·lació de gas –per a l'alluminament-. Com a soci de la Real Societat Econòmica d'Amics del País de València impulsà molts dels projectes que esta entitat va mamprendre.

Comerciant incansable, s'instal·là en Madrid, en un palauet situat en el passeig de Recoletos. Allí ampliaria el negoci familiar en obtenir la concessió del subministre de tabac per a tota la Península.

Com s'havia senyalat també tingue una faceta de navier i, des de 1881, desenvolupà activitats comercials en Amèrica, creant una flota de vapors que comunicava diferents ciutats del Carib i inclús de Filipines. Per a la gestió de les mampreses en estos territoris crearia el Banc Peninsular Ultramarí per al Comerç Marítim.

Com a benefactor, el Marqués de Campo, se trobava especialment satisfet en la creació d'un asil per a xiquets orfens que promogué en 1882 i que s'ubicaria en lo que era un actiu barri industrial, en el carrer de la Corona. Esta institució assistencial, regida per les Germanetes de la Caritat, se la coneixerà com l'Asil del Marqués de Campo.

A l'edat de 75 anys, el 19 d'agost de 1889, se produí la seua mort en Madrid.

La ciutat de València li dedicà un monument, obra del seu protegit Marià Benlliure, situat actualment en la plaça de Canovas del Castillo; la seua casa en la ciutat, el Palau Marqués de Campo, també conegut com Palau de Berbedel, es troba situada en la Plaça de l'Arquebisbe, i es en l'actualitat propietat del municipi i seu del Museu de la Ciutat. També té un carrer dedicat en el barri de Jesús.